

Europa Środkowa powołała Inicjatywę Trójmorza pod patronatem Chin i USA

Dokonano kolejnego ważnego kroku na drodze do budowy Międzymorza. W chorwackim Dubrowniku 12 państw Europy Środkowej na spotkaniu zatytułowanym „Wzmacnianie Europy: budowanie połączeń między Północą i Południem” powołało Inicjatywę Trójmorza oraz przyjęło wspólną deklarację o zacieśnieniu współpracy w zakresie energetyki, transportu, cyfryzacji i gospodarki. Owa dwunastka to: Litwa, Łotwa, Estonia, Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Austria, Słowenia, Chorwacja, Rumunia oraz Bułgaria. Poza gospodarzem forum, prezydent Chorwacji, spotkanie zostało inaugurowane przez prezydenta Polski, który powiedział, że widzi w Trójmorzu europejskiego partnera Chin. Deklaracja Trójmorza została przyjęta w obecności przedstawicieli Chin, USA oraz Turcji. Przedstawiciel Chin Liu Haixing powiedział, że widzi w Trójmorzu partnera dla Nowego Jedwabnego Szlaku. Przedstawiciel USA, gen. James L. Jones, powiedział, że Trójmorze to nie tylko sprawa kluczowa dla rozwoju Europy, ale i dla jej bezpieczeństwa.

Inicjatywę Trójmorza należy traktować jako fragment szerszej strategii budowy Międzymorza – jest to blok unijny. Poza nim tworzony jest również wzmocniony sojusz reszty krajów Europy Środkowej, spoza UE. Ministerstwo Rozwoju ogłosiło właśnie nowy harmonogram Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Ukraina-Białoruś na lata 2014-2020, o wartości ok. 500 mln zł (z funduszy unijnych). [Rozszerza](http://www.zagle.com.pl/wydarzenia/bialorus-wprowadz-ila-ruch-bezwizowy-na-kanale-au-gustowskim,1_18226.html) (http://www.zagle.com.pl/wydarzenia/bialorus-wprowadz-ila-ruch-bezwizowy-na-kanale-au-gustowskim,1_18226.html) się zakres ruchu bezwizowego z Białorusią oraz podpisano porozumienie o współpracy w obszarze edukacji. Prezydent Polski był też jedyną głową obcego państwa na obchodach 25-lecia niepodległości Ukrainy, w efekcie czego, jak ujął to Paweł Kowal, w relacjach polsko-ukraińskich [ponownie zaiskrzyło](http://www.racjonalista.pl/https://biznesalert.pl/kowal-relacjach-polsko-ukrai-nskich-zaiskrzylo-rozmowa/) (http://www.racjonalista.pl/https://biznesalert.pl/kowal-relacjach-polsko-ukrai-nskich-zaiskrzylo-rozmowa/). Polska wyrasta na zdecydowanego lidera projektu Międzymorza Europy Środkowej, który konkretyzuje się coraz wyraźniej. *Mariusz Agnosiewicz*

Wystąpienie Prezydenta RP Andrzeja Dudy w Dubrowniku

Szanowna
Ekscelencje,
Szanowni Państwo,

Pani

Prezydent,

Bardzo serdecznie dziękuję Pani Prezydent za zaproszenie do udziału w Forum „Strengthening Europe: Connecting North and South”. Doskonale pamiętam, jak niespełna rok temu — podczas 70. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ — spotkaliśmy się w Nowym Jorku, aby omówić perspektywę zacieśnienia współpracy krajów położonych między Adriatykiem, Bałtykiem i Morzem Czarnym. Od początku mojej prezydentury projekt pogłębiania więzów między państwami obszaru tzw. „Trójmorza” był stałym elementem agendy moich spotkań, zarówno tych dwustronnych, jak i wielostronnych. Ostatni rok jeszcze bardziej przekonał mnie o wielkim potencjale, jaki drzemie w krajach naszego regionu oraz w jego liderach. Dowodem tego jest nasze dzisiejsze spotkanie na Forum w Dubrowniku.

Wiele mówiło się, i mówi nadal, o tym, że potrzebujemy wzmocnienia regionalnej współpracy; że przyniesie ona naszym państwom oraz narodom wymierne korzyści. To oczywiście prawda. Dlatego niezbędna jest intensyfikacja naszych działań w tym zakresie.

Szanowni Państwo,

Chyba nie muszę nikogo przekonywać, że kraje regionu „Trójmorza” to istotna część wspólnoty euroatlantyckiej. Nasze państwa chcą, i mają ku temu potencjał, by tę wspólnotę wzbogacać i aktywnie działać na rzecz jej rozwoju.

Dotychczas rozwój ten dokonywał się przede wszystkim na osi Wschód - Zachód. Pomimo niewątpliwego dorobku, który wypracowany został w rezultacie realizacji tego modelu działań, nie wykorzystuje on w pełni potencjału drzemiącego w krajach leżących między Bałtykiem, Adriatykiem i Morzem Czarnym. Dlatego właśnie tak istotne znaczenie ma dziś wzbogacenie procesu europejskiej integracji poprzez budowę więzów i połączeń na osi Północ — Południe.

Aby taki scenariusz mógł ziścić się w pełnym wymiarze, konieczne jest zniuansowanie układu relacji pomiędzy „centrum” i wskazanymi przez nie „peryferiami”, którego istotą jest jednokierunkowy transfer rozwiązań politycznych, ekonomicznych i kulturowych. Bardzo często abstrahuje on od narodowej wrażliwości i lokalnego kontekstu, uwarunkowanego odmienną historią i tradycją.

Ofiarą tego procesu jest wiele cennych elementów bogatego dziedzictwa naszych narodów, które powinny silniej przełożyć się na rozwój i konsolidację wspólnoty euroatlantyckiej. Tak, chcemy jedności i integracji. Nie oznacza to jednak, że chcemy uniformizacji.

Integracja nie jest wrogiem różnorodności. Warto o tym pamiętać, ponieważ dla jej zachowania nie ma dziś większej przeszkody, niż jednowymiarowy model rozwoju. Możemy jednak wspólnie zrewidować tę logikę, pogłębiając więzy między krajami regionu „Trójmorza” i rozwijając wspólnie potencjał osi Północ - Południe.

Szanowni Państwo,

Łączy nas wspólna tradycja wysiłku modernizacyjnego, który był podejmowany przez nasze kraje już na przełomie XIX i XX wieku. Tak, korzystaliśmy przy tym ze wszystkich dobrych wzorców i efektywnych rozwiązań, które wypracowywali przed nami inni. Zawsze czyniliśmy to jednak w zgodzie z naszą tradycją i kulturą oraz oczekiwaniami naszych Narodów. Razem tworzyliśmy wspólnotę aspiracji, a nie rezygnacji.

Także dzisiaj chcemy aktywnie działać na rzecz rozwoju europejskiej wspólnoty, budując nasz potencjał i konkurencyjność. Właśnie dlatego musimy wzmacniać powiązania między naszymi krajami, i to co najmniej w kilku obszarach.

Na czoło wysuwają się tu połączenia transportowe i infrastruktura komunikacyjna. Mają one kluczowe znaczenie dla wewnątrzregionalnej współpracy inwestycyjnej, jak również rozwoju relacji gospodarczych z partnerami globalnymi, takimi jak np. Chiny. W tym kontekście naszym wielkim, wspólnym wyzwaniem jest realizacja korytarza transportowego Bałtyk-Adriatyk.

Wzmocnienie połączeń komunikacyjnych w regionie sprzyja również rozwojowi turystyki i wymianie międzyludzkiej, która zbliża nasze Narody. Musimy nadrobić zaległości w tym zakresie. Dość powiedzieć, że między Polską a Niemcami funkcjonuje kilkadziesiąt regularnych połączeń lotniczych dziennie, zaś między Polską a Chorwacją — tylko jedno bezpośrednio. Duże znaczenie dla lepszego skomunikowania krajów obszaru „Trójmorza” ma realizacja projektu Via Carpathia.

Kwestią zasługującą na osobną uwagę jest rozwój infrastruktury energetycznej łączącej nasze kraje. Wyzwaniem dla regionu „Trójmorza”, które bezpośrednio dotyka większości naszych państw, jest dominacja jednego dostawcy surowców energetycznych. Stan ten rodzi oczywiste zagrożenia, których wszyscy jesteśmy świadomi.

Możemy jednak im przeciwdziałać rozwijając połączenia energetyczne, tak aby zapewnić realną dywersyfikację dostaw energii. Flagowym projektem, którego realizacja bez wątplenia zmieni oblicze sektora energetycznego w regionie Europy Środkowej, jest korytarz gazowy Północ-Południe, łączący działający już terminal LNG w Świnoujściu z terminalem na chorwackiej wyspie Krk.

Realizacja tego przedsięwzięcia otworzyłaby możliwość szerokiego pozyskiwania skroplonego gazu z wielu perspektywicznych źródeł, m.in. Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu, USA czy Kanady. Po uruchomieniu obu terminali, jak również dokończeniu budowy brakujących interkonektorów, region środkowoeuropejski stanie się atrakcyjnym rynkiem dla nowych dostawców.

Połączenia transportowe oraz infrastruktura energetyczna to jednak nie wszystko. Musimy budować poczucie bliskości narodów regionu „Trójmorza” również w innych obszarach. Współpraca naukowa oraz w zakresie kultury, jak również wymiana naszej młodzieży — to podstawowe narzędzia urzeczywistnienia tego celu. Tworzymy bliskość geograficzną. Wyzwaniem jest jednak również to, byśmy tworzyli bliskość społeczną.

Szanowni Państwo,

Kończąc już, pragnę raz jeszcze podziękować Pani Prezydent za niezwykle trafną inicjatywę, która zbiega się z polskim myśleniem o rozwoju współpracy w obszarze „Trójmorza”, oraz za możliwość spotkania w Dubrowniku, perle Dalmacji.

Chciałbym życzyć nam wszystkim owocnych obrad oraz dobrego wykorzystania czasu, który mamy szansę razem tutaj spędzić. Już teraz pragnę wszystkich Państwa zaprosić na kontynuację dyskusji w tym formacie w czerwcu 2017 roku we Wrocławiu.

Countries of the Adriatic-Baltic-Black Sea Initiative

Wspólna deklaracja w sprawie Inicjatywy Trójmorza

Kraje członkowskie Unii Europejskiej położone między Adriatykiem, Bałtykiem i Morzem Czarnym: Austria, Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Estonia, Węgry, Łotwa, Litwa, Polska, Rumunia, Słowacja i Słowenia:

Uznając wagę połączenia gospodarek i infrastruktury Europy Środkowej i Wschodniej z Północy na Południe, tak aby dopełnić budowy wspólnego europejskiego rynku, zważywszy, iż jak dotąd większość wysiłków służyła połączeniu Wschodu i Zachodu Europy;

Przyjmując do wiadomości postępy, jakie zostały osiągnięte w tym względzie dzięki funduszowi wsparcia projektów infrastrukturalnych CEF (Connecting Europe Facility), Europejskim funduszom strukturalnym i inwestycyjnym (ESIF) oraz dzięki efektom synergii makroregionalnych strategii Unii Europejskiej;

Przekonani, że dzięki poszerzeniu istniejącej już współpracy w dziedzinie energii, transportu, komunikacji cyfrowej oraz sektorów gospodarczych Europa Środkowa i Wschodnia staną się bardziej bezpieczne i bardziej konkurencyjne, przyczyniając się tym samym do wzmocnienia Unii Europejskiej jako całości;

Zgadając się co do tego, że dynamika wszechstronnej współpracy w obszarze Adriatyku-Bałtyku-Morza Czarnego, zarówno wewnątrz Unii Europejskiej, jak i w szerszej przestrzeni transatlantyckiej musi zostać ożywiona, jednak bez tworzenia struktur równoległych wobec istniejących już mechanizmów współpracy;

Poparły Inicjatywę Trójmorza jako nieformalną platformę służącą do pozyskiwania politycznego poparcia oraz organizowania zdecydowanych działań dotyczących określonych transgranicznych i makroregionalnych projektów, o strategicznym znaczeniu dla Państw zaangażowanych w sektory energii, transportu, komunikacji cyfrowej i gospodarki w Europie Środkowej i Wschodniej.

Potwierdziły, że Inicjatywa Trójmorza jest, w ramach określonych projektów, otwarta na partnerstwo z zainteresowanymi państwowymi lub biznesowymi podmiotami z całego świata, respektującymi fundamentalne wartości i zasady Unii Europejskiej;

Przyjęły z zadowoleniem zapowiedź następnego spotkania Inicjatywy Trójmorza na wysokim szczeblu w czerwcu 2017 roku we Wrocławiu.

Dubrownik, 25 sierpnia 2016

Więcej:

[Adriatic-Baltic-Black Sea Initiative A TRIANGLE OF STRONGER PARTNERSHIP](http://predsjednica.hr/files/NEWSLETTER%20VIEWS%20a%20nd%20NEWS_no%202.pdf)

(http://predsjednica.hr/files/NEWSLETTER%20VIEWS%20a%20nd%20NEWS_no%202.pdf)

<https://aboutcroatia.net/news/croatia/dubrovnik-forum-adopts-declaration-called-three-seas-initiative-34593>

<https://www.lrp.lt/en/press-centre/press-releases/the-president-will-attend-the-three-seas-initiative-forum-and-meet-with-the-president-of-poland/25977>

<http://www.prezydent.pl/en/news/art,245,three-seas-initiative-countries-sign-joint-declaration.html>

(Publikacja: 26-08-2016)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,10032) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,10032>)

Contents Copyright © 2000-2015 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2015 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.

Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl